

Մանկանի Էջեր

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1867 ՄԱՐՏ 3 ՃԻՒՄԱ

ՆԻՄԵՐՈ 289

Մանկանի Էջերի համար 6 եանի սենեակ 300
հիւսիսի վերինի, սենեակի գլխի մէջ, բոլոր փառաբանի
հիւսիսի օլարագ, 200 զէ՛՛ օլու, ալիք ալիք 100 զէ՛՛ օլա-
րագ, վե՛՛ նիւսիսի տախի 30 ար փառաբանի ստիւղա՛՛նք արք:

Իլանաթըն պէ՛՛հեր սաթընը իլին, պի-
րինճի տէ՛՛ֆատա 5, իրինճի տէ՛՛ֆատա 2,
վե՛՛ իւլիւնճիւ վե՛՛ սպիւր տէ՛՛ֆալարա 4
էր զուրուշ ալընա՛՛նք արք:

Մէքընդ վե՛՛ օայիւր, Պէյ-օղլունա արգըն-եօ ար-
487 նիւսիսի տախի տէ՛՛ ԼԷՎԱՆԹ ՆԷՐԱՆՏ թալիս-
նէ՛՛նք, Կարապէտ 8. Փանոսեանէ կէ՛՛նաւերիւնէ քալի:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐՈՅԻԹԷ

(Աժան Հալա Բարեկամ)

Փարիս, 15 մարտ, ախշամըն սաաթ
5 վե՛՛ 55 տագըգասընտա:

Մաթպուաթա վե՛՛ ճէ՛՛միսթ թէ՛՛ճէ՛՛միսթի
հուգուգունա տայիւր Գալանին մէ՛՛ճիսինէ
թագտիւմ օլունան նիգամար, Բաթրի նամ
ղազէթանըն թարիֆի միւսիսինէ տիր:

Վիէննա, 14 մարտ, սապա՛՛նըն սաաթ
9 ունտա:

Էսհամը Ումուսիյե:

Լօնտրա, գաբանտր մարտ 15 տէ՛՛, 50:

Ճիօրանա. — Վիգթօր Էմանուէլ հաղ-
րէթլէրի եկէնի օլան բրէնէս Մարկէրիթ
իլէ Բուժանի բրէնիսին ագտը նիքնա՛՛ ի-
տէ՛՛ճէ՛՛քլէրի շիւբէլի տիր կիպի կէօրիւնմէք-
տէ տիր:

Վիէննա, 14 մարտ, ախշամըն սաաթ
9 վե՛՛ 20 տագըգասընտա:

Մարտ 14 բիաշար:

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԷ

Փալիս:

Լօնտրա:

Ալըլար 50-50 Ալըլար 50

Գաբանտր 50-271-3 Գաբանտր —

Օմանէլ Էմանուէլ 1865 ին:

Ալըլար 256-25

Գաբանտր 255-

Փարիս, 14 մարտ, ախշամըն սաաթ
4 վե՛՛ 20 տագըգասընտա:

Նիւ-Եօրգ 15 մարտ. — Ժուարիսթլէր (Ո-
րիծապա վե՛՛ Գարտօլա շէ՛՛հրլէրինի գապիթ
իթմիլէր տիր:

Պիւքրէշ 14 մարտ. — Լէնի գապիսինէ թէշ-
քիլ օլունմուշտուր. Էքսէրիսի սէրպէսիյեթէթէ
Թարաֆտար տըրլար Գրէցիւլէսգօ րէյիս օ-
լուպ, Պէնթիւսին (Պրաթիւսին.) վե՛՛ Լիլէս-
գօ մէքքիւր գապիսինէ տախի տիրլէր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻԹԵ

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

«Տէր-սէտաթէթ տէ՛՛ Էլիսինի միւսիսինէ
Ֆէտէ թապ ու նէշը օլունմագտա օլան

ղազէթալարըն պիր թագըմընը պիր միւս-
տէթտէն պէրու իթթիսագ իթմիշ օլ-
տուգլարը լիսան ու մէսէք, վագիֆէլէ-
րինտէն օլան թէ՛՛հղիպ ու իսաշը ախշար
մէքքէգինտէն չըգարագ, վե՛՛ մէնաֆի ու
մուսիյէի մէմէքթէթ մուղայիլէթի սա-
լիսէսի տէքքեար օլան իֆրաթ ու թէ՛՛ֆ-
րիթ վառիլէրինէ կիտիպ, վե՛՛ չօք քէրրէ
էսասը Տէվլէթ հագգընտա պիր լէպան-
տիրապլուգ իթմէք տէրէ՛՛ճէ՛՛սինէ գատար
միւսթէ՛՛ճասիր օլուպ, Էաշատըգլարը սէր-
վէթ ու սաման թաշսիլ իթտիլէրի մէմ-
լէքթէթ հագգընտա սայիլէրինին վուգու-
պուլան իթիլագաթընըն տէֆինէ չալըշ-
մալարը լաղըմ կէլիլ իքէն, խուսէմանա
տէթի ֆէսատ օլարագ, պիր թագըմ
էֆքեարը մուգիլլէ վե՛՛ հալաթիսի քեա-
գիպէ նէշը իթմէքտէ տիրլէր: Պու մա-
գուլէ մաթպուաթ վե՛՛ Էվրագըն իսա-
շաթ ու թէրագգընաթըն ու մուսիսինէ մէ-
տարը քիւլիսի, վե՛՛ հիւքիւմէթին հա-
լաքեաթըն հագգընտա պիր ֆայիտէսի
օլապիլէ՛՛ճէ՛՛ կի միւսապատընա, Տէվլէ-
թի ալիսէ պուլարըն ինանը Էֆքեարընը
պիր մէրթէպէտէ գատար իթլագ իթմէք
արգուսունա պուլունմաղա պէրապէր,
ղազէթալարըն իլէթի զայիսէ վե՛՛ մէ-
մուրիյէթի խալիլիյէլիլ, թէ՛՛լիլի Էֆ-
քեար վե՛՛ մէնաֆի խրամէթի օլունգու-
հալտէ, պիր չօք արա՛՛ճիֆ վե՛՛ Էքսէգիպ
իլէ թալտիշի Էգհանը, վե՛՛ նիհայէթիւլ-
էմը պէյն էլ Էհայի մուսաթէթի միւս-
թէլիլմ օլաճագ պիր Էօլա կիթմէլէրինէ
նագարը պիր գայտի իլէ պագըմասը միւ-
նաֆիի վագիֆէի հիւքիւմէթ օլաճագըն-
տան, շու հալին թարաֆը Սալթանա-
թը սէնիլէտէն իսաշը աշխար թէպտա
վե՛՛ մէմէքթէթ, վե՛՛ իսթիհասալը Էսպապը
թէրագըն վե՛՛ մամուրիյէթ զըմիլնտա,
հէր վագըթ տան զիւտա պէլլի ծիւլի
հիմմէթ պուլունմագտա օլունգու Էս-

նատէ, գուհուր վե՛՛ ճէրէեանը պիր գաթ-
տահա պայիսի թէ՛՛սսիւֆ պուլունտու-
ղունտան, վիգայէի սայիլ ու նիգամ
գագիյէի միւլթէգիմէսինէ պինտէն, պու-
գայիտէ խիլաֆընտա պուլունտան զագէ-
թալար վե՛՛ րիսալէլէրին պիւթիւն տէվ-
լէթ վե՛՛ ումուսու միլլէթէ րա՛՛ճի օլան
մագարաթլարընը մէնի զըմիլնտա մաթ-
պուաթ նիլամաթը մէվգուսընըն աշ-
քեամը խարիճինաթ օլարագ, հիւքիւմէթ-
ճէ իճրայի մուսաթլիլ թէ՛՛տիպիլէ վե՛՛ իթ-
թիլագը թէտապիրի մանիսէ գարար
վէրիլիլ տիր: Իշ պու գարար սուրէթի
միւսագագաթէտէ օլարագ իսթիլպամ իտէն
Էսպապ իլէ պէրապէր պէր թարաֆ օ-
լաճագ տըր:

Պալեաթէրի իլանը րէսիյէ քէմալիլ-
թաաթա պարճիւ օլունգու մուգ իլէ պէ-
րապէր, սայիլ զագէթաճըլար կիպի, պիգ
տախի պէյլէ պիր վագըթտա Էալընըգ
սահայ ծիւնհալարըն ճէգալարը թէրթիպ
օլունաճագ Էէրտէ, ումուսին զագէթա-
ճըլընըն հուսուտու նա մալիւմ պիր գօր-
գու կիրտապընա իլգա իտիլմէսի իլին կէր-
շի զիւտաթէսիյէ Էսէֆ իտէրիլ: Եւքին
շունուս իլէ թէսէլ լի օլունգու քիւ հէմ
մուսագագաթ պիր շէ՛՛ տիր, վե՛՛ հէմտէ ի-
լէրուտէ զագէթաճըլարա տահա զիւտաթ
սէրպէսիյէթ իհասան պուլունմագընա
տայիլ պիր իւմիտ ըշղը միւսահէտէ օ-
լունմագտա տըր: վե՛՛ պիլիլմ իսէ օլպապ-
տէ պիլլէք լիթգատըմը վար տըր:

— Մու խալիլ նամ Օսմանլըմա զագէթա
թարաֆընտան, սայիլ պագըն զագէթալարա
կէօնտէրիլիկի կիպի, թարաֆըմընա տա-
խի, պիր այ միւտտէթ իլին գաբատըն-
մասը հիւքմի ալիլինին սուրէթի կէօն-
տէրիլլէրէք: Մանգու մէմիգտէ տէրճիլլէ
պէրապէր, քէնտի միւսալաաթըն տախի
իլալէսի թալէպ օլունմուշ տուր:

Հիւքսի ալիս քեմալի իթաաթըն էլ զէմիյեթինի թագրիր իթմէքտէն պաշ-
գա հիւ պիր շէյ տէեէճէք հալտէ օլմա-
տըղմըզը պիրտիկիմիզտէն, քեմալի սիւ-
քիւթի իթթիկազ իտէր իսէքտէ, եալը-
նըզ շու գատարը սէօյլէրիզքի, մէզքիւր
հիւքսի ալիտէ, էկէրշի Մուխպիրին գտն-
դի նիւսիէլէրին իթթիկազ գըլընտըզ
պէեան պուրուլմուշ օլտա իտի, գազէ-
թաքրար իշին պիւլիւք պիր տէրս սա-
եքլաճաղընտա շիւքհէ եօզ իտի:

ՄԱՌԻՊԻՐ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ՎԱՐԱԳԱՅԻ
ՄԱՍՍՈՒՍԷ

Մէարիֆի նէզարէթի ճէլլէսինտէն կէլէն
միւզէքքէրէի ըստիյէ տիր: Մուխպիր
ղազէթասը սահիպ իմթիեազընա:

«Մուխպիր զազէթասընըն հիւքիւ-
«մէթ ալէյհինտէ, մուճիպի թաղիլթի
«էզհան օլաճագ, պազը էքեազիպ վէ ա-
«րուճիֆ նէշը իթմէկի իթիեաա իտին
«մէսի, վէ պա խուսուս շու կիւնլէրտէ
«չըզարտըղընիւմէրօլարտա խիւաթը գա-
«նուէն բէք չօզ ուլղուսուզ վէ էսսաս
«սըզ շէյլէր պուլուսուսուզ ճիւճէթլէ,
«Մաթպուլաթ նիգամնամէսինին երկիրմի
«եէտինճի պէնտինտէ թայեին օլուսու-
«ղու, վէ Մաթպուլաթ գալէմինտէն իթթար
«գըլընտըզ վէճիւ, մաթպաասընըն պիր
«մահ միւստէթ թաթիլ իթթիկիւմէսի,
«ճանիպի Պ սպը-ալիտէն շէրէֆսուտուր
«իտէն էմրի իրաուէյի ալիյէ, մէզքիւր
«ղազէթա մաթպաասընըն սէքսէն իւշ սէ-
«նէսի զիլ գատէսինին իւշիւնճիւ կիւ-
«նիւնտէն իթթիպարէն, պիր մահ միւս-
«տէթլէ թաթիլ օլուսմասը գըլընտա,
«մէարիֆի ումուլիյէ նէզարէթի ճանի-
«պինտէն սահիպ իմթիեազը միւմայիլէյհ
«թարաֆընա, իշ պուլ միւզէքքէրէի ըստ-
«միյէ թէրգիմ վէ թէսեթի գըլընտը:»
Ֆիյ 83, պիլգատէ 3:

Նազըրը մէարիֆի ումուլիյէ
ԷՍՍԷՑԻՑ ԱՆՄԷՑ ՔԷՄԱԼ

— Պուստան պիր գուշ ալ մուգատտէմ,
իւզուլ էօնիւմիւզտէքի ապրիլ իպթիտա-
սընտա Փարիստէ աշլաճագ օլան սէրկիի
ումուլիտէն պահս իթթիկիմիզտէ, թա-
րաֆը Սալթանաթը Սէնիյէտէն, էհի
սանաթ վէ հիւնէրլէրտէն պիր թագըմ
քէսանըն, օրաեա իրապիլէն հիւմէթ վէ
Ֆէտաքեարըզ օլուսուս, վէ եախօտ հիւ
տէյիլ իսէ պիր գօլայլըզ կէօսթէրիլտէ,
մէմայիլքիմիզէն բէք չօզ իսթիֆատէ ի-
տէճէկինի տախի խալիսանէ իթթար իյ-
լէմիշ իտիք: պուլ կիւնլէրտէ պիր մահէլ-
տէն իշիթթիկիմիզէ կէօրէ, կէրէք էհի
հիւնէր ուսանաթեարան, վէ կէրէք զա-
գէթա մուհաթիլէրի վէ իլիմտարան ի-
շին էօյլէ պիր նիյէթի միւֆիտէնին իճ-
րասը թէգէքքիւր օլուսմագտա տըր:
պուլ հափաթիս հէնուզ թահգըզա միւհ-

թաճ իօետէ, տիւնքի կսգէթ տիւ Լը-
վանտա օգուսուսուղուս կէօրէ, ինկիւ-
թէրրատան 30 պին, վէ Բըուսիատան տա-
խի 10000 նէֆէր ամէլէ սընըֆլարը, սէրկի
վազթիլտէ շէհրի մէզպուրէ իրապ իլէ,
Փարիս միւնիսիթիթէսի նազըրը օլան
Մ. Հօսման թարաֆընտան էքրամէն թագ-
աիմ գըլընտագ արագի իւզէրինտէ պա-
րապար ալթընտա իգամէթ իտէճէք-
լէր իմիշ:

Մէրգուսան ամէլէ թագըմալընըն
մէզքիւր սէրկիի թէմաշա իտէրէք քէն-
տի սանաթլարընը իլէրու կէօթիւրէճէք-
լէրինտէ շիւքհէ եօզ տուր:

Էկէր թիւրքիատան տախի էհի սա-
նաթլար իրապիլէն սահիհէն հիւմէթ
պուլլուլաճագ իսէ, նիշէլէր սըրասընտա,
նուրի Օսմանիյէ արգասընտա տիւքքեա-
նը պուլուսան Գըլըճքի հաճի Տիգրան
աղանըն տախի պուլուսմասընըն շիւմիտէն
իթթար իտէրիզ: շիւնքի մէրգուսուս
եաթաղը գըլըճլարըն գատը ու գըլմէ-
թինի հէր նէ գատար անաեաճագ իսէք-
տէ, պուլ կիւնլէրտէ կէօրտիւ կիւմիւզ
քէնտի հիւնէրքէրտէսի օլան պիր գը-
թա քեաղըս մագգասը, տօլուսուլ շա-
եանը թագտիլ ու սէնա պուլուսմուշ
տուր: վէ ումարըզ քի շիւմիտէ գատար
մէրգուսուս էսէրլէրինտէն Փարիսէ կէօն-
տէրիլէն էշեա վէ էմթա իշինտէ տախի
պուլուսմագտա տըր:

Մէրկի վազթիլտէ Փարիստէ պահալը-
լըզ օլմամասը իշին հէր նէվի թէտապի-
լին իճրայէ կէլմէքտէ իտուկի զազէթա-
լարտա օգուսմագտա իքէն, պուլ տէֆա
տախի շու աթիտէքի հափաթիս օգուս-
մուշ, վէ էկէր սահիհ իսէ շաեանը թէ-
էսսիւֆ կէօրիւմիւշ տիր:

— Մկրտիշ եպիսկոպոսուս իւշիւնճիւ
թագրիր թէրճէմէսի իլէ, օլ պապտէ
պազը միւթալաւմըզ բաղար իրթէսի կիւ-
նիւ Մանգուլմէսինտէ տէրճ իտիլէճէք տիր:

— Եազընտա քիւշտ օլուսմագ փա-
րիս էքսօզիսիօնուս սէյրի իթմէկէ կի-
տէնլէրէ խապէլը վիլմէք պօրճուլմուզ
տուր քի, ալընան իտապէրլէրէ նէզարէն,
ազ կիւնտէն Փարիստէ եալընըզ միլիօն սա-
հիպի օլանլար անճագ պիր սաքին օլա-
ճագ մահէլ պուլապիլէճէքլէր տիր, փե-
տըրվար այըն իպթիտասընտան պէրու-
քեաֆիֆէյի հօթէլէր էվլէլտէն կիւն-
տէ իւշ ֆրանգա քիւրեա վիւտիլէրի ա-
տէթա պիր օտանըն Ֆիյաթընը 10 ֆը-
րանգա չըգարմըշար տըր, վէ էքսօզի-
սիօն աշլտըղընտա իսէ, 40 վէ 30 ֆը-
րանգա գատար չըգաճաղը մէմուլ օլուս-
մագտա տըր:

Պիր չօզ ֆաթիլեալար տէօշէլի իտա-
նէլէրինի էքսօզիսիօնուս իթթամընագա-
տար ֆահիշ ֆիեաթ իլէ իճարէ վէրմիշ-

լէր, վէ սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, շէհրին
պաշլըճա մահէլլէրինտէ շիւմիտէն 40
պին գատար սաքին օլուսմագ մահէլ
թուլթուլմուշ օլուպ, Փարիստէն օն օն
իքի միւ ուզագ մահէլլէրտէ պիլէ քիւրա-
լար զաեթլէ իւսթէ գօյմուշ տուր:

— Լէվանթտա օգուսուսուղուս կէօ-
րէ, թէսալիատան Պապը-ալիյէ կէլէն պիր
թէլէկրաֆտան, Ալլաֆատա Օսմանլը
ասկէրի իլէ, էքսէրի Եուսանլը գըեաֆէ-
թինտէ օլան պիր թագըմ գօրպալար պէյ-
նիտէ պիր միւտարէպէ վուզու պուլ-
մուշ, վէ մէզքիւր միւտարէպէտէ պաշ-
տէրպէնտ աղասը լիվա Հալիմ բաշա Փար-
սարի վէ միրալայ իլեաա պէյ էօլմիւշէր
տիր: Զօրպալար ֆիրարա մէճպուր օլ-
մուշար, վէ զանն օլուսուսուղուս կէօրէ
Պապը-Աի թարաֆընտան, ահտնամէ
ահքեամընճա, հայտուտուղուս տէֆի
չարէսի նիյէթիլէ, թա Եուսան թօր-
րագըրընա կիրինճէյէ գատար, մէրգու-
մանըն գօլալանմասընա էմիլ վէրիլմիշ
տիր:

— Վազթիլլէ Փարիստէ ՓԱՐԻՉ նամ
ղազէթաեթ թէլէլիֆ ու նէշը իտէն Աբ-
րահամ էֆէնտի Մուրատեան թարա-
ֆընտան, Մկրտիշ եպիսկոպոս ալէյհին-
տէ իզմիրտէ նէշրիտիլմէքտէ օլան Արշա-
լոյսա իրապ իլէ տէրճ իթթիլլէն պիր
պահս, գաթէն պիլիմ հազտըղմըզ պիր
վագահը թաստիգ իթմէքտէ օլուսուղուս-
տան, մէթնի իլէ թէրճէմէսինի պէեան
իտէրիլ:

«Պատուարժան խմբադիր:
Գահիրէ, 2 փետրուար 1867:

«Տէր Գոյստեան մեծապատիւ կարա-
պետ աղայի կտակած տարեկան 10,000
ղուրուշ ողջ դրամը, որ քաղաքիս խորնե-
եան վարժարանին աղքատ տղայոց հան-
դերձ շինուելու համար սահմանած էր
բարեգիշատակ հանգուցեալը, այս տարի
այ խրկուեցաւ յառաջնորդարանս՝ իրեն
մեծ փոխանորդին կողմէն, եւ անով ըստ
բաղձանաց մեծանձն հանգուցելոյն, 33
արժանաւոր աղքատ տղայոց (22 մանչ
ու 11 աղջիկ) մէյմէկ ձեռք գեղեցիկ
հանդերձներ շինուեցաւ հոգարարձու-
թեամբ քաղաքիս ազգային ժողովոյն ու
րով այն կարոտեալ տղայքը կրկին անգամ
ուրախացան անպատմելի ուրախութեամբ:
«Ոսկայն մի կարծէք թէ ուրախութիւ-
նը միայն այդ բարիքը վայելող տղայոց ե-
ղաւ, հապա բոլոր բարեսէր ազգայնոց,
մանաւանդ անոր համար որ մեծահոգի
հանգուցելոյն այն կտակը կը գործադրու-
վի կոր յօգուտ ազգիս:

«Ի վերայ այսր ամենայնի, մեզ հաւաս-
տեցին թէ հանգուցելոյն ազնուափայլ
տիկինը նախընթաց երկու տարիներն ալ
գեր, Մկրտիշ եպիսկոպոսին փոխառաջ-

նորդութեան օրովը, յառաջնորդաւանս խորհրդէ 10,000 զուրուշ մի եւ նոյն նպատակաւ, բայց նորին սրբազնութիւնը չէ գործադրեր հանգուցելոյն անյողդողդկամքը, չեմք գիտեր ինչ մտօք, եւ ոչ իսկ ճանչցուած է թէ այն գումարներն ինչ բանի ծառայելուց, թէպէտ նոյն տարիները վարժարանին աղքատ տղայոց հանդերձ չընտելցաւ, այլ անոնք վտեմաշուք նու պար բաշային վե հանձն առաւտաձեռնութեամբն ըլլալը քաջ գիտեմք:

«Ասիկա անոր համար գրեցի ձեզի, որ բարեհաճիք հրատարակելու Ձեր պատուական օրագրոյն միջոցաւ.»

Ա. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ.

Պաշտօնէքի մէքթուպուն թէրճէմէսի.

... Միւլէլիք.

«Մըսըր 2 փետր. 1867.

Տէր Գալուստեան միւլթէվէֆֆա կառապետ աղանըն պուրատաքի խորհնեան մէքթէպի ֆուզարա չօճուգլարնա էլ պիտէ եարըմաք իշին, սողլըղընտա վասիյէթ իթալիյի օն պին դուրուշ սաղագճէ պու սէնէ տախի միւլթէվէֆֆանըն արգուսու իւզրէ միլլէթ մէճիսի մարիֆէթիյէ 33 (22 էրքէք, վէ 11 գըզ) ֆուզարա չօճուգլարա պիւրէր թաքըմ կիւզէլ էլպիտէ եարտըրըրաք, մէրգուլ ֆուզարա չօճուգլարըն ֆէվզէլտտէ սէվինճէլինի մուճիպ օլունմուշ տուր, Լաքին տէյիլ եալընըզ օլ ֆուզըր չօճուգլար, իւրա ճէմի խայրիսա միլլէթտաշալըն տախի մէսէրրէթինի մուճիպ օլմուշլար, պախուսուս միւլթէվէֆֆայի միւլթէվէթին վասիյէթինին մէվգըրի իճրալէ գօնուլմասը իշին:

«Մա մաֆիհի միւլթէվէթին միւլթէվէֆֆանըն գէվճէսի իսմէթու հանըմէֆէնտի թարաֆընտան, կէչէն իքի սէնէլէրտէ Մկրտիչ եպիսկոպոսն բաթրիք վէքիլիյի վաքթիստէ տյիսի նիյէթի օնար պին դուրուշ առաջնորդարանա կէօնտէրիլիշ տէյի թաստիգ իսիլմէքտէ տիր, ֆալգաթ, միւլթէվէթին եպիսկոպոս պիլմէթիլնէ նիյէթի միւլթէվէֆֆայի միւլթէվէթին էմրինի իճրա իթմէտիքտէն մատա, մէզքիւր մէզլաղընէ իշէ գուլանտըղընրտա պիլտիլմէթի տիր: Կէրչի օլ իքի սէնէլէրտէ մէքթէպիլիլին ֆագըր չօճուգլարը իշին էլպիտէ եարտըրըրաք, ֆալգաթ, օնար տիրայէթու նուպար բաշա հազրէթէրինին սախալէթի զանիսի իլէ եարըմըզ օլտուգլարընը րանա պիլիլիք:

«Պունու... միւլէլիք, զագէթայի միւլթէպէլէնիլտէ նէշը իտէսինիլ տէյի եազմըշմ տըր.»

Ա. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

— Շու աթիտէքի մէքթուպ իլէ պէրապէր սաղ ագճէ օլարաք, թարաֆըմը:

պա իրատէ հիմմէթ օլունան 874 դուրուշու տախի մա թէչէքքիւր պէեան իտէրիլ:

... խմբագիր

Ամսոյս 27 թուականաւ Սրբոց Վարդանանց տարեգարձը ըլլալով՝ ի պատիւ նոյն Հայաստանեայց պարծանք եղող դիւցազանց, Վահանեան ընկերութիւնա հանգիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանել տուաւ տեղւոյս Ս. Սաւորիքին. եւ յետ աւարտման ժամերգութեան Ս. Թագաւոր թաղիս Յովհաննեան վարժարանին երգեցիկ մոնկուլնքս խումբ խումբ եղած դափնի ոստերով Ս. առաջնորդն ալ զգեստաւորեալ հանդերձ խուռն բաղմութեամբ դպրոց դիմեցին, որն որ դափնեպսակ կամարներով եւ դիւցազանց պատկերներով զարդարուած էր, ուր քաղցրանուագ երգերով հանդերձ շարունակաբար վեց ճառ կարդացուեցաւ յիշեալ դիւցազանց ազգասիրութիւնները եւ հայրենասիրութիւնները գրուաւտելով. առանկ մէկ սրտաշարժ եւ ամենուն աշքերէն արտասուաց հեղեղներ վազցնելու տեսարանէ մը վերջը, որ ամբողջ երկու ժամ տեւեց. Օվածքի ազգայնոց համար, որոնց վերջին աստիճան թշուառ կացութիւնին Ձեր պատուական էջերուն մէջ նկարագրուած էր, հանգիսականներէն ազգասէր եւ պատուաւոր անձ մը համառօտ բայց ազդու առենախօսութիւն մը ըրաւ յիշեալ խղճալեաց ողորմելի վիճակը ներկայացնելով. եւ այն օրը մինչեւ երեկոյ ընկերութեանս թանգարանին մէջ հանգանակութիւններ ըլլալով 4000 դահկանի գումար մը հաւաքուեցաւ Օսմանեան լիբան 445 դահկանի հաշուելով, սոյն գումարին 450 դահկանը թաղիս Յովհաննեան վարժարանին աշակերտները ազգասիրական ոգով վառուած ամենայն սիրով եւ յօժարութեամբ նուիրեցին իրենց ընկերութեան գանձանակէն:

Ուստի... խմբագիր, սոյն ամենափոքր գումարը կ'ուղարկեմք առ ձեզ ի նպաստ նոյն խղճալեաց:

1867 փետր. 7 Ռօտոսթոյ

Ի դիմաց Վահանեան ընկերութեան Ատենապետ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՄԵՀՏԵՐԵԱՆ

Կէրէք իսթանպուլու վէ կէրէք թաշլուալը համիյէթքեարտըն շու իեանէ պատընտա ըզճար իթաիքէրի զայլէթ, պիլա միւտահէնէ սէյլէրիլքի, հատտէն գիտտէ օիւրուր ու իթիլիսարմըզը մուճիպ օլմագտա տըր: չիւքի պիր թագըմ խօտպին առմէլին, քէնտի էսլէնէթիլք, վէ թէտպիրսիլքիլէրի գապահաթընը սէթը իթմէք իշին, «միլլէթ փարա վիւմէզքի իշ կէօրէլմ» տէյէրէք միլլէթ տուլղուսուգլուգ լէքէսինի սիւրմէքիլէ ինսաֆ իթմէթէլլէրէ գարշը պիտտէֆաթ եազըպ վէ սէյլէտիքէրիլիլքի գաթ պէ գաթ թաստիգ իթմէքտէ տիր, պագալըմ պունտան սօսլա տախի էյլէ ինսաֆսըզալ, պիլա հիւսա միլլէթէ հագարէթ վէ իթիլիլք իթմէքիլէ ճէսարէթ իտէճէքէլ մի:

... խմբագիր.

Պէչիք-թաշ, 1867 փետր. 27.

Ամսոյս 22 գիշերը թաղիս առենապետ պէյին տունը երեւելի անձերէ ժողովք մը ըլլալով, գիւղիս նորակազմ երկսեռ մարրիկեան վարժարանին բացվելուն վրայօք խօսք կըլլայ. եւ երկար վիճաբանութենէ մը ետքը, կառաջարկուի որ թաղական խորհրդին այս մասին չխառնուիլը — աղէկ պիտի ըլլայ. որով գիւղացւոց վստահութիւնը կորուսած էին, պատճառըն ալ իրենք ըլլալով. այսինքն որ մէկը իր կամքը յառաջ տանելու աշխատող, որ մէկը գաղտնի դարան գործող, եւ որ մէկը միւսին աշխատութիւնը պախարակող ըլլալովնին, խորհրդին մէջ երկպառակութեան ոգի մը սկսեց. այս միջոցին գիւղացւոց կողմէն բողոք մը ներկայացաւ խորհրդին ընդ հանուր ժողով խնդրելով. պատասխանը դպրոցին բացվելու հանգիսին օրը ընելը խօստացաւ. որ նոյն օրը պիտի լուծվեր խնդիրը. ինչպէս որ կըսպասուի, բայց դպրոցին բացուելուն երկարելու արգելք մը յառաջ պիտի դարպատճառն՝ դպրոցին եկամուտը ծախսին չը բուերով հարկաւ գիւղացւոցմէ պիտի պահանջուէր, եւ գիւղացիք ալ պիտի չը տային իրենց վրայ վստահ չըլլանուն համար. — բայց գործը ուրիշ կերպարանքի դարձաւ հեռատես մէկ քանի աղայից խոհեմութեամբ, ինչպէս որ ամսոյս 23ին յայտարարութեամբ մը գիւղացւոց համակրութիւնը գրաւող վեց պատուաւոր անձանց ստորագրութեամբ, դպրոցին վերատեսչութիւնը ընդունած ըլլալը տեսնելով թաղական խորհուրդը չխառնուելու կերպիւ. ասոր ապացոյց, եկեղեցւոյն դրանը կից թաղական կնիքով փակցուած յայտարարութեամբ մը յայտնած էին, որ շատ ուրախացոյց գիւղացիքս. ուստի կիմանցեմք վերատեսուչ աղայից որ եւ է կերպիւ դպրոցիս վերաբերեալ գործ մը առաջարկուելու ըլլայ պատրաստ ենք սիրով ընդունելու, կրնայ ըլլալ որ մասնաւոր անձինք իրենց քմաց յարմար չեկած գործքի մը համար պախարակեն՝ որ չենք յուսար. այս մասին համար ալ կը խընդրեմք որ իրենց աշխատութեանը վարձատրութիւն մը համարելով չի յուսահատին, ինչպէս որ միշտ ազգասիրութեամբ աշխատող անձանց վարձքն է. այլ միմայն իրենց գործը յառաջ տանելու պարտքէն չը դանդաղին. Ուստի մեր այս շնորհակալութիւննիս հրապարակաւ յայտնելու դիմամբ, կը խնդրեմք...

Խմբագիր Ձեր ազգօգուտ լրագրին մէկ անկիւնը զետեղելու բարեհաճիք:

Միամբ յարգանքը Ձերում

Պէչիք-թաշի գիւղացիքս

... խմբագիր

Թիւ 277 Մանգուլէ օրաթերթիլ միջոցաւ՝ առ մեզ ուղղեալ նամակ մի կարդացինք. օրուն ներքեւը Խ. Մ. ստորագրութիւն մը գրուած ըլլալուն համար, մեր բա-

բեկամներէն շատերը մեզնէ եկան թախան-
ձեցին թէ արդեօք ո՞վ է այս « Նորեւոկ
Արեղայն », ոմանք ըսին որ խելաո՞ր-ծը-
նունդ ըսել պիտի ըլլայ, ոմանք՝ խաւարի-
ծառայ, ոմանք խենդ ու խելառ ծաղրածու,
եւ ոմանք ալ ըսին թէ բարեկենդանի չարթուն
հրատարակուած ըլլալուն համար, թերեւ
փշաղէզ նշանով ծածկեր է իր անունը՝ Պոլ-
տոյ մէջ խաղի ելլող զիմակաւոր անձանց նը-
ման, եւ ուրիշ շատերը կերպ կերպ զրոյց-
ներով ու մեկնութիւններ տալով՝ գլուխս
ուռեցուցին։ Բայց մենք յիշեալ անձին ո՞վ
ըլլալը գիտնալով՝ եւ զինքը աւելի անուա-
նարկ չընելու համար, բարեմտաբար ոմանց
խոնարհ-ծառայ, ոմանց խաչի-ծառայ եւլն,
ըսել է ըսինք ալ նէ գլուխ չեկանք։ Քանզի
վերստին պնդեցին. թէ՛ եթէ այդպէս ալ ըլ-
լայ ո՞ւր է իր անունը, թէպէտեւ յիշեալ
ծաղրաբանական նամակին պարունակութիւ-
նը ակնարկութեան անգամ արժան չէի ը-
ներ, թող թէ պատասխանել, այլ հասա-
րակութեան տարակուսանքը լուծելու, եւ
միանգամայն ես ալ գլխի ցաւէ ազատելու
համար, պարտաւորեցայ հետեւեալ նամակս
առ ձեզ ուղարկել ՚ի հրատարակութիւն,
իբր խբատ եւ յանդիմանութիւն յիշեալ ան-
ձին, եւ իբր ՚ի դրօսանս եւ ՚ի զուարճու-
թիւն բանասիրաց, որուն իմ շնորհակալու-
թիւնս նուիրելով ձեզ, մնամ անկողմնասէր
ագւոյդ՝ բարեկամ։

1867 Վեպր. 22, ՚ի Պոլիս

ԹԱՂԵՈՍ ՄԻՀՐԴԱՏԵԱՆՑ

Առ մեծիմաստ զիւցաբան Ռաֆայէլ Նա-
զարեան Մատթէոս նորեւոկ Արեղայ եւ
Խ. Ծ. Բարեհամբաւ քերթող։

Առ մեզ ուղղեալ նամակիդ վերնագրին
մէջ դրած եւայն եւայններդ՝ ուղածիդ չափ
աւելցուր, գորոնք հարկաւ նպատակաւ մի
դրած էք, որոնք ձեզ համար շատ քիչ է։
Ո՞վ Խ. Ծ. Արեղայ, առանց յարմարաւոր բա-
նի եւ ապացուցական փաստիւ ծաղրաբա-
նին ու հեզնաբանիւր պատասխան չէ ու չի
կրնար ըլլալը՝ արդէն ծանուցեր եմ քեզի,
թիւ 247 Մանգումէի միջոցաւ, բայց չգի-
տէի թէ հրամանքդ ուրիշ էակ մի ես, ու
գրածդ եւ կարդածացդ չես գիտեր ու չես
մտաբերեր, նա մանաւանդ յանդիմանական
գրութեամբ եւ խրատական յորդորներով ալ
բան մը չես շահիր, ուրեմն ես քեզի հետ
քնաւ բան մի չունիմ, ուրեմն բարեաւ վայելեա
քաւ զմայլած դիցերդ, որք են՝ Ապոգոնիդ
նետը, Աքիլլէսիդ վահանը, եւ քու պաշ-
տած Հէրակլէսիդ արձանը, եւ Հէփեստիդ
պատգամը։

Ուստի առողջ միտ եւ դատողութիւն
մաղթելով քեզ, մնամ ճշմարիտ Հայ եւ
Քրիստոնէ ըլլալուդ եւ Աստուածային ուսման
ու սրբոց հարց վարդապետութեան մէջ
վարժուելուդ համար փափաքող եւ բարե-
մաղթու։

Եթէ չես գիտեր գրել, կրնաս գրիչդ
զսպել, եթէ չես ուղեր լսել, ամենեւին կարես
լռել։

ԹԱՂԵՈՍ ՄԻՀՐԴԱՏԵԱՆՑ

— . . . Խմբագիր .

Բերա 1 մարտ 1867.

Հաճեցէք հետեւեալ երկտողիս փոք.
րիկ անկիւն մը շնորհել պատուական լը-
րագրոյդ յառաջիկայ թերթին մէջ։

Այս առաւօտ Գոհնավուլայի Ս. Աստ-
ուածածին եկեղեցին ժողով գումարե-
լու համար թաղիս մէջ երեկուընէ ցրը-
ուեալ հրաւիրագրեր տեսայ, որոց տակը
իբր ստորագրութիւն նշանակեալ ան-
ունց մէջ իմ անունս ալ կը գտնուի։
Եւ որովհետեւ յիշեալ անունը ոչ իմ
գրովս եւ ոչ ալ իմ ստորագրութիւնս ըլ-
լալէ զատ խնդիրն ալ բոլորովն անծա-
նօթ է ինձ, ուստի կը փութամ հրա-
պարակաւ բողոքել այս անտեղութեան
եւ նորա հեղինակին դէմ։

Ընդունեցէք յարգանքս հաւատարմ,
որով մնամ Ձեզ շնորհապարտ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԵՐԵՆՄԻՆԻԷԻ

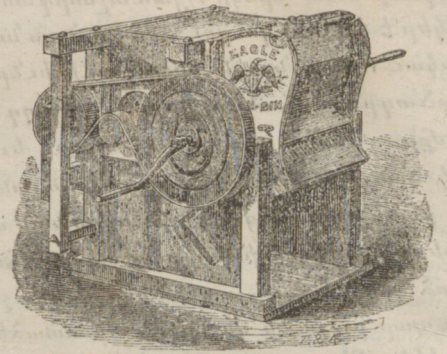
Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Մանգումէիդին եկվմիյէ նէչը օլունան
նիւսխէլէրինտէն սաթըն ալմադ իսթէեէն
ղաթլարա սուհուլէթ օլմադ իչլին, Պէյ-օղլու-
տա Նաղմ թէատրօսունուն իւսթ եանընտա
198 նիւմէրօ իլէ միւրազգամ, թօզաթլը 30-
հան աղա Յակոբեանըն թիւթիւնճիւ տիւք-
քեանընտա. Մօգօս գահվէսի իթթիսալին-
տէքի թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա, վէ
քէղալիք թարաւ-պաշընտա Պ. Միւրանըն
47 նիւմէրօլու թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա,
վէ Գալաթասա Գօմիսիօն խանը դարուսու
սըրասը թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա, վէ
խաթանպօլտա Բէօրբիւ պաշընտա իթթիսալ
գարուսու գարչըսընտա 3 նիւմէրօլու չէ-
քէրճի տիւքքեանընտա սաթըլմագտա, օլ-
տուղու իլան գըլընըր։

Տօգթօր Պարոնիկ Մատթէոսեանըն Սազըզ
աղաճը ճատտէսինտէ Գարանլըզ սօզաղընտա,
պիր նիւմէրօլու խանէսինտէ չարչէմպիճ
կիւնլէրի խայրաթ պաղմագտա օլտուղու հէր
նէ գատար զաթէն իլան օլունմուշ իսլտէ,
պաղը տօպլարը վէ միւլթէրիլէրի սայիր
կիւնլէրտէ կիտիպ պօշ կէրի տէճմէքտէ օլ-
տուղարընտան, զիքը օլունան խայրաթ
կիւնլէրտէն պաշգա, ճիւմա կիւնլէրի էօյ-
լէտէն ազչամա գատար խանէսինտէ պու-
լունաճաղը իլան օլունմուր։

Տօքթօր Կ. Գալուստեանըն խանէսի
Գայլօնճու գուլլուղունտա, թարաւ պաշը
ճատտէսինտէ 495 նիւմէրօլու խանէտէ իգա-
մէթ իթմէքտէ իտուկի արաեանլարըն մա-
լիւմ օլմադ իչլին խապէր վէրիլըր։

Արաճա-Համամընտա Սարաֆ Լուսիին
46 Ն. տիւքքեանընտա ճիւմա կիւնլէրիտէ
աչըզ օլարաղ, հէրնէվի վարագայի սահի-
հէ սաթըլմագտա օլտուղու իլան գըլընըր։

Ի Լ Ա Ն

Բամուզ մաքինալորընտան ԻԿԸԼ
եանի Գարա-գու շնամ մաքինա, Ղա-
լաթատա Էնի-ճամի գարուսու իթ-
թիսալինտէ Մինասեանըն մաղաղա-
սընտա ուճուդ ֆիւսաթ իլէ սաթըլ
մագտա արըր։

Պու. մաշինա կէրէք ինկիլթէրաւ
վէ կէրէք էփօպանըն հէր թարա-
ֆընտա չօզ չէօհրէթ քէսպ իթմիշ
օլտու գտան պաշգա, պունուն ֆայի-
տէլէրի պու տէֆա պուրատա տախի
էյիճէ անլաշըլմըշ օլտուղունտան,
չօզ մագպուլ թու թուլմուշ տուր։

Ղալաթատա Մինասեան մեզ քիւր
մաղապարտա, գանախտէ եանմազ
իչլին Ամէրիկանըն էն ալեա վէ թէհ-
լէքէլի օլմաեան կազտան, զայլթ ուճուդ
ֆիւսաթ իլէ սաթըլմագտա օլուպ, պէշ
կայօնլուգ, եանի 20 լիթրալըզ պիրտէն
սաթըն ալանա տահա ուճուդ ֆիւսաթ ի-
լէ վէրիլէճէլի իլան օլունմուր։

Տ Ո Ւ Մ Ա Ր Ա Կ Ա Լ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

Ա Շ Ի Ա Տ Ա Ս Ի Ր Ե Ա Ց

ԱՐՄԵՆԱԿ Գ. ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ

Իզմիւռնիա Տպագրութիւն Տէտէան։

Սուհուլէթի թափսիլի մալլեմաթ
խոնէրէք իմի տէֆթէր լաեքքը իլէ ա-
չինտ օլապիլմէք իչլին նիլամընտա պիր
տէրս քիթապը օլուպ, վէ մուգատտէ-
մէսինտէ զէքը օլունմուղու միսիլու,
տիւմէնսիկ կէմի նէ հալտէ իսէ, նիկա-
մընտա տէֆթէրի օլմաեան պիր թա-
միր տախի այնի Չէհլէքէլի հալտէ պու-
լունմուղունտան, մեզ քիւր քիթապ-
տան կէրէք մէքթէպլէրիմիլտէ տէրս վէ-
րիլէսինի վէ կէրէք տիւզ ու իթա իչլինտէ
պուլունմուղունտա պիրէր թանէ ալապ բրա-
թիլգասը օլան պիր հօճատան մեզ քիւր
իլմի թահալ իթմէլէրինի արգու վէ նա-
սիհաթ իտէրիլ։

Հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա
սաթըլմագտա արըր. ֆիւյ 3 ֆիւսաթ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՅԸՆ ԹԱՊԵԱՆԵՍԻՆՏԵ
ԳԵՑ-ՕՂԼՈՒՑԱ ՏՕՂԲՈՒ ՆՈՒՑԱ, ՅՈՐՈԳՐԱՅ ԱՅՏՈՒԼԸ
ՊԵՆՏԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՐՈՐԸՆԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 467։